

Tarihin izleriyle Halfeti ...

Tarihçe

Halfeti Şanlıurfa ilinin bir ilçesidir.

M.Ö.855 yılında Asur kralı III. Salmanassar tarafından zapt edildiği zaman Şitamrat adını taşıyordu. Yunanlılar bunu değiştirerek Urima adını vermişlerdir. Süryaniler ise Kal'a Rhomeyta ve Hesna the Romaye adlarını kullanmışlardır. Şehir Arapların eline geçtikten sonra Kal'at-ül Rum adı takılmıştır. II. yüzyılda Bizanslıların eline geçince bu kez Romaion Koyla adını almıştır.

1280 yılında Beysari komutasındaki Memluk ordusu tarafından kuşatılmış, sonuç alınamayınca şehirdeki Hıristiyan mahalleleri beş gün süreyle yağmalandı. 1290 yılında bu kez Memluk Sultanı Eşref tarafından feth edildi. Ve son kez Memlükler tarafından tamir edilen şehre Kal'at-ül Müslimin adı verildi. Yavuz Sultan Selim zamanında Osmanlılara geçen şehir, zamanımızda da kullanılan Urumgala ve Rumkale adlarını alarak 1954 yılında ilçe haline getirilmiştir.

Halfeti ilçesinin il merkezine uzaklığı 120 Km'dir. Yukarı Göklü adlı bir kasabası 35 köyü ve 34 mezrası vardır. 2000 yılı Genel Nüfus sayımına göre ilçenin nüfusu 33 bin 467' dir. (İlçe nüfusu 2 bin 608, Köy nüfusu 30 bin 859) Arazisinin büyük çoğunluğu Birecik Barajı suları altında kaldığından ilçenin yeni yerleşim alanı olarak Karaotlak bölgesi tesbit edilip ilçe yeniden inşa edildi, Konutlar sahiplerine teslim edildi.

Şu anda , eskihalfeti denen , bir kısmı sular altında kalmış bölge , yavaş yavaş turistik bir bölgeye dönüşüyor.

Halfeti'nin eski bir tarihe sahip olduğu bilinmekle birlikte Romalılar öncesine ait bilgiler yetersizdir. Ancak yakınındaki yerleşim yerleri ile aynı tarihe sahip olduğu sanılmaktadır.

Buna göre yöre, MÖ.2000'lerde Hititlerin ve Asurluların hakimiyetine giren yöre MÖ.612'de Babillerin sınırları içerisinde kalmıştır. Daha sonra Medler ve Persler yöreye egemen olmuş, Büyük İskender'in MÖ.332'de Anadolu'daki Pers hakimiyetine son vermesinden sonra Urfa yöresi ile birlikte Birecik de Makedonya Krallığının egemenliği altına girmiştir. Büyük İskender'in ölümünden sonra Seleukoslar yöreye hakim olmuş, bunu Osrhoene Krallığı izlemiştir.

Halfeti'nin bilinen ilk tarihi Romalılar tarafından Ekamia adı ile kurulduğudur. Roma'nın 395'te ikiye ayrılmasından sonra Doğu Roma (Bizans) sınırları içerisinde kalmış, Bizanslılar ile Sasaniler arasında sık sık el değiştirmiştir. Bizanslılar döneminde Romaion Koyla adı ile anılmıştır. Yöre MS.640 yılında Arap istilasına uğramış, 661 yılında Emevilerin, 750'de Abbasilerin hakimiyeti altına girmiştir.

Malazgirt Savaşı'ndan (1071) sonra Selçuklular buraya kadar uzanmıştır (1087). Daha sonra Eyyubiler ve Selçuklular arasında zaman zaman el değiştirmiştir. Moğol istilasına uğrayan yöre, 1280 yılında Beysari komutasındaki Memluk ordusu Halfeti'yi kuşatmış, ele geçirememiş ancak yağmalamıştır. 1290 yılında Eşref komutasındaki Mısır ordusu Halfeti'yi yeniden ele geçirmiş ve Kal'at-ül Müslimin adını verilmiştir. Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi (1517) sırasında Osmanlı topraklarına katılmıştır.